

ISESE
KISWAHILI KIDATO CHA NNE
MUONGOZO WA USAHIHISHAJI

MUDA: SAA 3

1.

i	ii	iii	iv	v	vi	Vii	viii	ix	x
C	C	B	C	A	B	A	A	A	D

Alama 10 @ = 1

2.

ORODHA A	i	ii	iii	iv	v	Vsi
ORODHA B	C	F	G	A	B	C

Alama 6 @ = 1

3. a) i) Ni njia ambayo fasihi huifadhiwa kichwani ambayo sio rahisi kusahau na kuharibika.
ii) Ni njia ambayo wasikilizaji wana uwezo wa kutoa maoni katika kile wanacho kisikiliza kuliko njia nyingine.
iii) Ni njia ambayo msimulizi anaweza kuweka vionjo vyake kama vile kuchekesha na utani kuliko kwenye njia nyingine kama vile kanda za sauti.
iv) Njia hii haina gharama ndio mana aliwasimulia wajukuu zake kwa urahisi kuliko kwenye snjia za vinasa sauti

Alama 4 @ = 1

b) i) **Umri**

Fasihi andishi inauwezo wa kukaa kwa muda mrefu kuliko fasihi simulizi kwa fasihi simulizi akifa mwenye kazi kazi yenyewe itakua imekufa.

ii) **Uhifadhi**

Fasihi simulizi uhifadhiwa kwa njia kama vile kichwa, svinasa sauti lakini fasihi andishi huifadhiwa sehemu kama vile magazeti, vitabu na majarida

iii) **Muundo**

Fasihi simulizi muundo wake ni wa moja kwa moja lakini fasihi andishi mara nyingi muundo wake ni wa changamano unatumia urejeshishi

iv) **Hadhira**

Fasihi simulizi fanani na hadhira wanaonana lakini fasihi andishi hawaonani

v) **Uwasilishwaji**

Fasihi andishi huwailishwa kwa njia ya maandishi kama vile vitabu, majarida, na magazeti lakini fasihi simulizi huwasilishwa kwa njia ya masimulizi ya mdomo

vi) Mabadiliko

Fasihi simulizi hupokea mabadiliko ya hapo kwa hapo lakini fasihi andishi haipokea mabadiliko ikiandikwa imeandikwa.

Alama 6 @ = 1

4. a) Mofimu huru ni mofimu inayoweza kusimama peke yake na kuweza kutumiwa katika tungo bila kuwa na kiambishi chochote **LAKINI** Mofimu tegemezi hii haiwezi kusimama peke yake husimama na mofimu nyingine ili kukuleta maana iliokusudiwa.

Alama 4

- b) i) Uambishaji wa kutumia vsiambishi awali – Ni viambishi vinavyowekwa kabla ya mzizi wa neno. mfano: **Ninalima**
- ii) Uambishaji wa kutumia viambishi vya kati – Ni viambishi vianavyo pachikwa ndani ya mzizi wa neon na hivyo kuukuta katika sehemu mbili, viambishi kati havitokei katika kiswahili lakini vipo katika lugha kama **kiebrania**
- iii) Uambishaji wa kutumia viambishi tamati vijenzi – Huandikwa baada ya mzizi wa kitenzi mfano Lima, limia, limika, limisha, limwa.
- iv) Uambishaji wa kutumia viambishi awali njeo (wakati) – Huonesha wakati tendo limefanyika katika kitenzi.
- Mfano: A- na- lima (Wakati uliopo)
- A-li -lima (Wakati uliopiota)
- A- ta-lima (Wakati ujao)
- v) Uambishaji wa kutumia viambishi awali vya hali – Huonesha hali katika kitenzi.
- mfano
- Hu-lima (Hali ya mazoea)
- A-me-lima (Hali timilifu)
- A-nge-lima (Hali ya masharti)

Alama 6 @ = 1

5. Swali linataka njia za uundaji wa misimu

- i) Njia ya kufupisha maneno. Mf. DISCO – Mwanafunzi kutoendelea na masomo
- ii) Njia ya kutohoa kutoka lugha nyingine. Mf. Demu ni kiingereza Dame maana yake msichana
- iii) Njia ya kutumia sitiari. Mf. Umbo. Rangi, kimo
- iv) Njia ya kubadili maana ya msingi – njia hii imetumika katika uundaji wa misinu mfano kumfia, kumzimikia inamaanisha kumpenda sana mtu

- v) Njia ya kutumia tanakali. Mf. Mtaputapu maana yak e pombe ya kienyeji, Malapa (ndala) limeundwa kutokana na mtu anavyotembea yanaolia 'lap' 'lap' 'lap'

Alama 5 @ = 1

6. i) Tovuti, dijiti, satelaiti ii) Hisa, kodi, chenji
 iii) Chips, supu, sketi, shati iv) Ufisadi, diwani. Liwali, jumbe
 v) Sunami, elininyo

Alama 10 @ = 2

7. a) i) Kiswahili hahikufundishwa katika shule zote nchini.
 ii) Kiswahili hakikutumika kama lugha ya kufundishia
 iii) Kukosekana kwa vyombo vya kizalendo vya kuendeleza Kiswahili
 iv) Kuthaminin lugha ya kingereza kuliko ya Kiswahili ambayo ndiyo lugha ya wazawa.

Alama 6 @ = 1

- b) i) U-YA ii) U-ZI iii) U-I iv) I-ZI **Alama 4@ = 1**
 8. a) i) Mada ii) Uhusiano wa mzungumzaji
 iii) Muktaadha iv) Lengo/Dhumuni **Alama 6 @ = 1**

- b) i) Kiima huundwa na nom,ino moja. Mf. **Juma** anacheza
 ii) Kiima huundwa na Nomino Zaidi ya moja. Mf. **Baba** na **mama** wanafanana
 iii) Kiima huundwa na nonino na kivumishi. Mf. **Mtoto mzuri** anaimba
 iv) Kiima huundwa na kiwakilishi peke yake. Mf. **Sisi** sote tunacheza
 v) Kiima huundwa na nomino na kishazi tegemezi. Mf. **Mbuzi aliyenunuliwa** ameuzwa

Alama 6@ = 1

SEHEMU C (ALAMA 30)

9. Mwanafunzi anatakiwa aeleze njia za kuhifadhi kazi fasihi simulizi zilizoletwa kutokana na maendeleo ya sayansi na teknolojia.

- Njia ya kanda za video
- Njia ya vinaso sauti
- Njia ya Runinga
- Njia ya kwenye maandishhi
- Njia ya tanakilishi na filamu za sinema

Kichwa alama 1.5
 Points alama @ = 2
 Mwisho alama 1.5

10. KILIO CHETU

KUFAULU KWA MWANDISHI

Kufaulu katika fani

- Mwandishi ametumia lugha nyepesi inayoeleweka kwa urahisi.
- Mwandishi ametumia wahuika ambao wameibeba vizuri dhamira kuu
- Mwandishi ametumia muundo rahisi wa moja kwa moja ambao haumchoshi msomaji wal a kumchanganya.

Kufaulu kwa maudhui

- Mwandishi amefaulu kufikisha dhamira katika jamii juu ya umuhimu wa kuwapatia watoto elimu ya jinsia na mahusiano.
- Pia mwandishi ameifungua jamii na kuionya juu ya hatari ya sayansi na teknolojia endapo itatumiwa vibaya.

KUTOKUFAULU KWA MWANDISHI

Kutokufaulu katika fani

- Mwandishi ametumia mandhari ya mjini pekee kana kwamba maambukizi ya virusi vya UKIMWI yanawakabili watoto waishio mjini tu.

Kutokufaulu katika maudhui

- Ugonjwa wa UKIMWI huwapata watu wote bila kuzingatia umri. Lakini katika tamthiliya hii, anaouguwa ugonjwa huu ni watoto pekee. Kwa kiasi fulani mwandishi hajafaulu.
- Hata hivyo kazi hii ni bora na inastahili pongezi kwa mafunzo makubwa inayoyotoa katika jamii yetu iliyogubikwa na utandawazi.

ORODHA

KUFAULU KWA MWANDISHI

Kimaudhui

- Mwandishi amefaulu kuonesha mambo yasababishayo UKIMWI na njia za kuepuka.

Kifani

- Mwandishi ametumia wahuika ambao wameendana na kile alichotaka kuifahamisha jamii.

Kutofaulu

- Mwandishi ameegemea mno kijijini, utadhani ugonjwa wa UKIMWI, unawahusu wakazi wa vijijini pekee.
- Katika muundo mwandishi ametumia onyesho moja tu liligowanyika katika sehemu ishirini. Tamthiliya hii ilipaswa iwe na maonyesho mengi zaidi.

Kichwa alama 1.5

Points alama @ = 2

Mwisho alama 1.5

11. TAKADINI

Tashibiha

- “Giza jepesi liibaki ukutani kama mgeni asiyekaribishwa.”
- “Mtoto alionekana mweupe sawa na funza mkubwa.”

Tashihisi

- “Ndege mbalimbali wakiimba kuikaribisha siku mpya.”
- “Ubongo wake ulioathirika kwa mawazo uliufukuza usingizi.”

Ritifaa

- “Mababu zangu wamenitimizia ombi langu kuu...”

Tafsida

- “Akamshambulia hata sehemu zake za siri.”

Mdokezo

- “Sukuma mara moja tena...”

WATOTO WA MAMA NTILIE

Tashibiha.

- “Masikio yamesimama wima kama anasisitiza kitu.”
- “Mdomo wake uliokaa kama bakuli la pombe.”

Misemo.

- “Ukienda Tabata utapata.”
- “Waswahili hawana dogo.”

Matumizi ya lugha za kigeni.

- “Nikukonekti.”

Methali.

- “Kamba hukatikia pembamba.”
- Ucheshi na lugha ya picha.

Sitiari.

- “Wakatembea mwendo wa farasi.”

Kichwa alama 1.5
Points alama @ = 2
Mwisho alama 1.5

U.B.N COOPERATION O-LEVEL EXAMINATION SERIES 2025

TIME TABLE FOR ALL SUBJECTS

FORM TWO AND FORM FOUR

JANUARY SERIES

ALL SUBJECTS	DATE	TIME
SERIES – 01	20 th January 2025	03:00 – 6:00 pm
SERIES – 02	27 th January 2025	03:00 – 6:00 pm

CONTENTS COVERED

1. SERIES FORM TWO

(ALL TOPICS IN FORM ONE AND ONLY ONE TOPIC IN FORM TWO)

2. FORM FOUR

(ALL TOPICS IN FORM ONE, FORM TWO, FORM THREE AND ONLY ONE TOPIC IN FORM FOUR)

ADA : FORM TWO 15,000 MUHULA MZIMA

: FORM FOUR 15,000 MUHULA MZIMA

OFA : UKIFANYA MALIPO YA SERIES KABLA YA TAREHE 13 JANUARY

MALIPO NI TSH 10,000 KWA KILA KIDATO

NB : *MWISHO WA MALIPO NI TAREHE 20/01/2025**

***** ADA ZA MALIPO YA MUHULA HUPANDA KILA DEADLINE INAPOVUKA
HIVYO LIPIA MAPEMA KUEPUKA GHARAMA KUBWA BAADAE**

MALIPO : 5595220 LIPA NAMBA VODA JINA U.B.N ACADEMIC CENTRE

FOR MORE INFO

CALL US : 0624 254 757

U.B.N COOPERATION

O-LEVEL MONTHLY TEST 2025

FORM TWO AND FORM FOUR

OFA OFA

U.B.N COOPERATION TUNATOA OFA MAALUM YA KUJIUNGA NA GROUP LETU LA “U.B.N COOPERATION” KWA WAKUU WA SHULE NA WATAALUMA KWA TSH 100,000/= KWA KIDATO KIMOJA AMBAPO UTAPATA MITIHANI YA KILA MWEZI (MONTHLY TEST NA MARKING SCHEMES ZAKE) KWA MASOMO YOTE NDANI YA MIEZI SITA (MWEZI JANUARI – JUNE). OFA HII NI KWA KIDATO CHA PILI NA CHA NNE TUU. MWISHO WA KUJIUNGA NA OFA HII NI TAREHE 15/01/2025

KWA MAWASILIANO TUCHEKI KWENYE NAMBA 0624 254 757 WHATSAPP TU